

ڙن سى ساله

اونوره دو بالزاک | مترجم: ادوارد ڦوزف

فهرست

مقدمهٔ مترجم	نه
زندگی بالزاک	نه
مقام بالزاک در نهضت‌های ادبی فرانسه	بیازده
سبک بالزاک	دوازده
هدف کتاب	چهارده
مأخذ مقدمه	هفده
۱. خطاهای اولیه	۱
۲. رنج‌های نامعلوم	۷۹
۳. در سن سی‌سالگی	۱۰۳
۴. مشیت الهی	۱۲۹
۵. ملاقات	۱۴۵
۶. پیری مادر خطاکار	۲۰۱

۱

خطاهای اولیه

اوایل ماه آوریل ۱۸۱۳ در روز یکشنبه‌ای که صبح آن به پاریسی‌ها نوید هوای خوبی می‌داد، برای نخستین بار در آن سال اهالی شهر می‌توانستند سنگفرش کوچه‌ها را بدون گل، و آسمان را بدون ابر ببینند. در آن روز کمی قبل از ظهر، درشکهٔ مجللی که دو اسب فرز و چالاک به آن بسته شده بود، از کوچهٔ کاستیلیون^۱ گذشت و وارد کوچهٔ ریوولی^۲ شد و پشت سر کالسکه‌های متعددی که در آنجا صف کشیده بودند، ایستاد. این کالسکه‌ها دم درِ نرده‌ای که به تازگی وسط تراسِ دُفویان^۳ کشیده شده بود، ایستاده بودند. این درشکه سبک را مردی می‌راند که ظاهری افسرده و رنجور داشت. رخساره او زردرنگ و موهاش متمایل به سفیدی بود و این موها جوگندمی به زحمت سر او را می‌پوشانید و چهره او را پیرتر از آنچه بود می‌نمود. مهار اسب‌ها را به فراشی که سوار اسب به دنبال درشکه می‌آمد، سپرد و از درشکه پایین آمد تا دخترش را در آغوش بگیرد و از درشکه پیاده کند. زیبایی و طراوت این دختر توجه اشخاص بیکاره را که روی

1. Rue de Castiglione

2. Rue de Rivoli

3. Terrasse des Feuillants

کمربند زیر سینه هنوز باطرافت و دلربا بود، گشوده بود. دختر جوان، بدون آنکه به نگاههای تحسین آمیز اطرافیان توجهی داشته باشد، با یک نوع اضطراب به سوی قصر تویلری^۱، که بی شک مقصد گردش او و پدرش بود، می نگریست. یک ربع ساعت به ظهر مانده بود و هر چند بیگاه بود، چند زن که همه می خواستند لباس های خود را نمایش بدهند، از قصر بر می گشتند. این زنان با قیافه ای گرفته روی خود را به سوی قصر بر می گردانند، چنان که گویی از آنکه دیر آمده اند، پشمیمان اند و چون از تماسایی که آزوی آن را داشتند محروم مانده اند، خشمناک به نظر می آیند. چند کلمه ای که از سر خشم و گرفتگی از دهان این زنان مأیوس خارج شد، باعث ناراحتی دختر گشت. نشانه بی تایی و بیم و هراس در چهره زیبای او ظاهر بود. پیر مرد از روی کنجکاوی، نه تماسخر به گوشة چشم متوجه این حالت دختر بود و هرچه بیشتر دقت می نمود نگرانی او بیشتر می شد، زیرا نمی توانست از وظایف پدری خود سر باز نزد.

این روز، سیزدهمین یکشنبه سال ۱۸۱۳ و روز رژه عمومی بود.^۲ دو روز بعداز آن ناپلئون نبرد شوم خود را آغاز کرد. در این نبرد، ناپلئون بسیار^۳ و دورک^۴ را از دست داد و در میدان های لوتسن^۵ و باوتسن^۶ پیروز شد و فرمانروایان اتریش و ساکس^۷ و باوی یر^۸ و همچنین سردار وی، برنادوت^۹، به او خیانت ورزیدند و عاقبت، خود را در نبرد سخت و موهش لاپزیک^{۱۰} گرفتار ساخت. فرماندهی رژه باشکوه امروز با خود امپراتور بود و این رژه از آخرین رژه هایی بود که مدت ها ورد زبان اهالی پاریس و خارجی ها بود. برای

1. Tuilleries

۲. بنا بر قول بعضی از مورخان، سیزدهمین یکشنبه سال ۱۸۱۳ روز ۲۸ مارس آن سال بوده و نه اوایل ماه آوریل، چنان که بالذاک می گوید. در آن روز ناپلئون از قصر تویلری به قصر الیزه رفت و رژه ای هم در میان نبود. بین این تاریخ ها و حرکت ناپلئون به سوی شهر میانس که ساعت چهار بعد از نصف شب پنجشنبه ۱۵ آوریل اتفاق افتاده، مورخان از چنین رژه های صحبت به میان نیاورده اند.

3. Bessières

5. Lutzen

7. Saxe

9. Bernadotte

4. Duroc

6. Bautzen

8. Bavière

10. Leipsick

تراس گردش می کردند، جلب کرد. همین که دختر جوان لب پله در شکه سریا ایستاد، با خوش رویی در آغوش آن مرد قرار گرفت و دست هایش را به گردن راهنمای خود انداخت. این مرد با دققی که در هیچ عاشقی هم دیده نمی شود، دختر را چنان روی پیاده رو گذاشت که حتی چروک جزئی ای به دامن لباس دختر که از پارچه ریس سبز بود، وارد نیامد. دختر نه تنها از او تشکر نکرد، بلکه خیلی خودمانی دستش را گرفت و به طرف باغ کشانید، چنان که هر کس می توانست دریابد که این مرد پدر اوست. پدر پیر متوجه نگاههای تعجب آمیز چند نفر جوان شد و لحظه ای چند آثار اندوهی که بر صورتش پدیدار بود، محو گردید. تبسیمی بر لب آورد، اما سنسن از آن گذشته بود که خود را چون بعضی مردان که از راه خودپرسی، خویشتن را به لذت های فریبینده قانون می کنند، نشان دهد. چنان سنگین و آهسته قدم بر می داشت که دختر را از آن ناراحت ساخت، قد خود را راست کرد و آهسته در گوش دختر چنین گفت: «گمان می کنند که تو زن من هستی» گویی برای دخترش ناز و عشوه می کرد و شاید بیش از او از چشمک های اشخاص کنجکاو لذت می برد. دختر پوتین های عنابی رنگی به پا داشت و قامت دلربای او را لباس حاشیه داری پوشانیده بود که یقه گل دوزی شده آن گردن و سینه اش را درست نمی پوشانید. به هنگام راه رفت و حرکت، گوشة دامن او بلند می شد به حدی که پاهای زیبا و ظریف ش را با جوراب های ابریشمی مشبك نمایان می ساخت. بدین جهت، هر یک از عابران سعی داشت که از این دو نفر جلو بیفتند تا نگاهی به چهره دختر جوان بیفکند یا دوباره از لذت ببرد. چند حلقه از گیسوان خرمابی رنگ او روی چهره اش افتاده و در حرکت بود. کلاه کوچک زیبایی به سر داشت که آستر آن از ساتن گلی رنگ بود. انگکاس این رنگ گلی بر روی چهره سرخ و سفید دختر، زیبایی او را دوچندان می نمود. شور و جوانی و کم حوصلگی از تمام حرکات و وجنات این موجود زیبا نمایان بود. یک نوع سبک روحی و شیطنت ملیحی از برق چشمان بادامی سیاهش آشکار بود. ابرو اش چون کمان کشیده و مژه های بلندش چنان بود که گویی از آبی صاف و زلال نمناک گشته است. خلاصه آنکه زندگی و جوانی گنجینه های خود را بر روی این چهره زیبا و شاداب و این پیکر دلارا و طناز که با وجود بستن